

Остапенко Денис, аспірант

Косенко Андрій, к.е.н., доцент, професор кафедри економіки бізнесу та міжнародних економічних відносин

НТУ "Харківський політехнічний інститут", м. Харків

НЕГАТИВНІ НАСЛІДКИ ВИРОБНИЧИХ КОНФЛІКТІВ

Актуальність. Виробничі конфлікти є неминучою частиною будь-якої організації, незалежно від її масштабу та галузі діяльності. Вони можуть виникати через різноманітні фактори, такі як розбіжності в інтересах, недоліки в комунікації, конкуренція за ресурси або невдоволення умовами праці. Хоча конструктивні конфлікти можуть сприяти розвитку організації, більшість виробничих суперечностей мають негативні наслідки, що впливають на продуктивність, моральний стан персоналу та загальну ефективність діяльності підприємства. Важливо дослідити, які саме наслідки можуть виникати у разі нерозв'язаних виробничих конфліктів та яким чином можна їх мінімізувати.

Результати дослідження. Аналіз негативних наслідків виробничих конфліктів передбачає застосування таких методів дослідження:

1. **Аналіз наукової літератури** – вивчення досліджень, що розглядають питання виробничих конфліктів і їх впливу на ефективність підприємств.

2. **Метод опитування та анкетування** – виявлення думок працівників і керівництва щодо конфліктів, їх причин та наслідків.

3. **Статистичний аналіз** – оцінка рівня продуктивності праці, плинності кадрів, витрат на конфліктні ситуації тощо.

4. **Метод кейс-стаді** – аналіз реальних кейсів виробничих конфліктів та їх результатів у компаніях різних галузей.

На основі цих методів можна виділити основні негативні наслідки виробничих конфліктів:

- **зниження продуктивності праці:** порушення робочого процесу через напружену атмосферу; відволікання працівників на з'ясування відносин замість виконання професійних обов'язків.

- **погіршення психологічного клімату в колективі:** підвищений рівень стресу серед працівників; втрата довіри та погіршення взаємин між колегами.

- **плинність кадрів та збільшення витрат на персонал:** часті конфлікти можуть спричинити звільнення співробітників; збільшуються витрати на підбір і навчання нових працівників.

- **фінансові втрати підприємства:** витрати на врегулювання конфліктів (медіація, юридичні консультації); можливе зниження рівня продажів через зниження ефективності виробництва.

- **погіршення іміджу компанії:** негативні відгуки співробітників можуть вплинути на репутацію організації; може знизитися довіра з боку партнерів та клієнтів.

Висновки. Виробничі конфлікти можуть суттєво впливати на

функціонування підприємств, спричиняючи економічні, соціальні та психологічні втрати. Для мінімізації негативних наслідків важливо впроваджувати ефективні методи управління конфліктами: розвиток корпоративної культури, покращення комунікації, проведення тренінгів з управління конфліктами та застосування посередництва у вирішенні суперечностей. Успішне вирішення виробничих конфліктів сприятиме збереженню продуктивності, зміцненню команди та покращенню загальної ефективності підприємства.

Список використаних джерел:

1. Перерва П.Г., Лега О.В., Яловега Л.В. Податкове планування як інструмент системи управління підприємством. *Вісник Полтавського державного аграрного університету (Серія «Економіка, управління та фінанси»)*. 2024. Випуск 1. С. 58-62. URL: <https://journals.pdau.poltava.ua/index.php/econom/article/view/29/21>
2. Лега О.В., Канцедал Н.А., Прийдак Т.Б., Яловега Л.В. (2025). Формування калькуляційних статей собівартості як основи ціноутворення на продукцію лісового господарства. *Актуальні питання економічних наук*, (7). <https://doi.org/10.5281/zenodo.14767562>
3. Перерва П.Г., Лега О.В. Податковий консалтинг: інструмент для фінансової безпеки. *Сучасний стан та перспективи розвитку обліку, аудиту, оподаткування та аналізу в умовах міжнародної інтеграції* : зб. матеріалів 4-ї Міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф. Херсон : ФОП Вишемирський В. С., 2024. С. 141-143. URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/84562>
4. Розвиток методів формування собівартості та ціни науково-інформаційної продукції в системі менеджменту "розумного підприємства" / О. С. Балан, П. Г. Перерва, С. В. Князь, О. В. Лега // *Енергозбереження. Енергетика*. 2024. № 9 (199). С. 72-81. doi: 10.20998/2313-8890.2024.09.06
5. Косенко А., Касич А., Лега О., Ареф'єва О. (2023). Вплив управлінських та вартісно-цінових детермінант інтелектуальної власності на конкурентоспроможність підприємства. *Вісник НТУ «ХПІ» (економічні науки)*, (3), 86–92. URL: <https://doi.org/10.20998/2519-4461.2023.3.86>
6. Косенко А., Князь С., Касич, А., Лега О. (2023). Інтелектуальна власність промислових підприємств: проблеми методології, управління та ціноутворення. *Вісник НТУ «ХПІ» (економічні науки)*, (4), 65–71. URL: <https://doi.org/10.20998/2519-4461.2023.4.65>
7. Перерва П. Г., Лега О. В., Тютюнник С. В., Тютюнник Ю. М. Прибуток як основа фінансової стійкості та стратегічного розвитку підприємства. *Актуальні питання економічних наук*, 2025. № 7. <https://doi.org/10.5281/zenodo.14790464>
8. Перерва П., Балан О., Лега О. (2023). Дослідження складових системи менеджменту «розумного підприємства»: стратегія мінімальної собівартості та пакетного ціноутворення // *Вісник НТУ «ХПІ» (економічні науки)*, (6), 127–131. URL: <http://es.khpi.edu.ua/article/view/314092/305019>

254

